ANUL IX. No. 2461 — EDIȚIA A TREIA — JOUI 22 FEBRUARIE 1896

NUMERUL 10 BANI

INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
și se plătesc tot d'auna înainte :

ABONAMENTELE

In BUCURESTI la Casa administrației
In JUDEȚE și STREINATATE prin mandate poștale
Un an în Țară 80 Lei ; în Streinătate 50 Lei
Sase luni „ 15 „ „ „ 25 „
Trei luni „ 8 „ „ „ 18 „

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

10 BANI NUMĔRUL

ANUNCIURILE

In BUCURESTI și JUDEȚE se primesc numaĭ la ADMINISTRAȚIE

In STREINATATE, direct numaĭ la administrație și la TOATE OFICIELE DE PUBLICITATE,

Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

INSERȚIELE SI RECLAMELE 3 LEI RINDUL.

Un numĕr vechiŭ 30 Banĭ

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

TRADAREA CHESTIEI NAȚIONALE

MIȘEI ANONIMI

Voința Națională duce de cât-va timp o nerușinată campanie contra preseĭ opozițieĭ, și în special contra *Adevĕruluĭ*.

Această gazetă, saŭ maĭ bine zis acest cerșaf colectivist, ne acuză că publicăm articole pline de glume și de minciunĭ cum se scriŭ de obiceiŭ în ziua de una Aprilie.

Când un partid are nenorocirea și rușinea de a avea un șef care, atât în opoziție cât și la guvern, nu a făcut de cât să mință, salariațiĭ de la *Voința Națională* ar trebui să înțeleagă că atitudinea lor este mișelească, și că maĭ bine ar face să stea cu botul pe labe. Prostia îĭ orbește și nu văd că murdarele lor bărfelĭ nu aŭ alt rezultat de cât de a atrage privirile întregeĭ țărĭ asupra unuĭ minister care, abĭa după câte-va lunĭ de guvernământ, să află în plină descompunere.

Toate promisiunele, toate angajamentele luate față de țară de către Dim. A. Sturdza nu aŭ fost de cât niște glume, niște minciunĭ cum se debitează pururea la una Aprilie.

Promisiunĭ și angajamente aprilişte!

Când Dim. A. Sturdza, în sala Orfeŭ din Bucureștĭ, a declarat că *partidul liberal nu va veni la putere de cât având în mână un drapel pe care să fie scris: Dezrobirea a treĭ milioane de Românĭ de sub jugul aziatic al Ungurilor, prin o egală împărțire a drepturilor cetățeneștĭ între toțĭ supușiĭ coroaneĭ Sf. Stefan;*— știe astă-zĭ toată presa independentă că *acest vechiŭ barbat al țăreĭ* a voit a face o glumă aprilistă.

Când senatorul Dim. A. Sturdza, într'una din ședințele maturuluĭ corp, a strigat că *pe câtă vreme vom avea un cap de gândit, o inimă de simțit, o voce de vorbit, cea maĭ mare și cea maĭ principală a noastră preocupare trebuie să fie chestiunea națională;* — numaĭ naiviĭ nu aŭ priceput că *vechiul barbat care a lucrat la consolidarea statuluĭ român* a voit a face o a doua glumă aprilistă.

Când *Voința Națională* și *Gazeta Poporuluĭ*, din ordinul șefuluĭ lor, duceaŭ o campanie contra *legeĭ maximuluĭ* și a *legeĭ minelor*, salarințiĭ de la acele gazete făceaŭ mare haz, rîdeaŭ cu hohote, fiind că știeaŭ foarte bine că acea luptă nu e de cât o minciună de una Aprilie.

Chiar retragerea zgomotoasă a liberalilor din ambele Corpurĭ legiuitoare era o hazlie glumă aprilistă.

***

Sună în fine ceasul în care Dim. A. Sturdza a format cabinetul, din ordinul regeluĭ.

A doua zi noul prim-ministru a avut o întrevedere cu ministrul plenipotențiar austro-ungar, care ĭ-a pretins o retractare categorică asupra declarațiunilor cam iredentiste la adresa imperiuluĭ vecin.

Vechiul bărbat al țăreĭ s'a încercat să convingă pe ministrul austro-ungar că toate acele declarațiunĭ nu eraŭ de cît glume aprilişte; — dar D. Aerenthal s'a grăbit să-ĭ rĕspundă că nicĭ contele Goluschovski la Viena, nicĭ el în Bucureștĭ nu glumesc nicĭ odată în politică, nicĭ chiar în ziua de una Aprilie.

Atuncĭ aprilistul Dim. A. Sturdza a plecat la Iașĭ foarte plouat și a rostit, în sala Pastia din acel oraș, un discurs ale căruĭa principale declarațiunĭ fusese stipulate în Bucureștĭ între primul-ministru romîn și ministrul plenipotențiar austro-ungar.

Vechiul bărbat al țăreĭ a asigurat între altele pe nenorociții ieșenĭ că *de la integritatea imperiuluĭ vecin depinde soarta și viitorul regatuluĭ român*, și a adăogat cu o emfază copilărească: — *Ceea-ce vĕ spun aicĭ nu s'a discutat nicĭ o-dată și nu se va discuta nicĭ în viitor în România.*

Iată colectivistul, în toată goliciunea îngenuncherei luĭ, care cutează a porunci reptilelor plătite din fondurile secrete — fondurĭ intreținute de nenorociții contribuabilĭ — să insulte și să calomnieze presa independentă.

***

Termin adresându-mĕ către scribiĭ de la *Voința Națională*.

Demn e, corect e de a insulta si de a calomnia fără a avea bărbăția de a iscăli?

Dar nu pot cere nicĭ demnitate, nicĭ corectitudine unor vulgarĭ salariați aĭ condeiuluĭ.

Acestor mișeĭ anonimĭ nu-mĭ rămâne de cat a le arunca în față adâncul meŭ dispreț.

Alex. V. Beldimanŭ.

SATIRA ZILEI

Un interview.

Reporterul unuĭ ziar din Capitală, văzînd că presa conservatoare dimpreună cu *Adevĕrul* aŭ publicat o mulțime de acuzațiunĭ și de calomniĭ în contra luĭ Filostrat, s'a prezintat la penitenciarul Văcăreștĭ pentru ca să-l intervieveze.

Iată povestirea reporteruluĭ:

„De obiceiŭ eŭ îmĭ fac repertagiul șleampăta-șleampăta prin noroiŭ, dar de astă-dată, fiind că aveam să vorbesc cu un personagiŭ important ca Filostrat și temîndu-mă ca să nu fiu tratat drept un pîrlit, directorul ziaruluĭ 'mĭ-a dat 3 leĭ de birje, sacrificiul maĭ multor halbe fără guler.

Ajungînd la Văcăreștĭ am fost introdus în camera de vizite, unde un dorobanț mĭ-a spus că D. Filostrat avînd o trebuință, va veni îndată. Peste puțin aud pașĭ *sprintenĭ și greoĭ, iuțĭ și încețĭ*, ĭar Filostrat apare.

Cum îl văd mă scol repede, îĭ sărut mîna, ĭar Filostrat mă sărută pe frunte, întrebîndu-mă:

— Ce vînt te-a bătut pe aci, fiule?

— Am venit, îĭ răspund eŭ, să ĭaŭ deslușirĭ de la D-voastră în privința calomniilor unor ziare carĭ vă acuză cum că ațĭ fi cĭordit niște banĭ de la Clubul militar.

— A, da! am auzit de așa ceva, dar staĭ că-țĭ spuĭ eŭ cum stă lucrul. Dar, pînă una alta, te rog să mănîncĭ un rahat din partea mea!

Si, bătînd cu călcîĭul în podină, după obiceĭul cazarmagesc, Filostrat comandă două rahaturĭ cu apă rece.

După ce mîncaĭ rahatul cu fisticul luĭ, Filostrat începu:

— Mă mir cum o asemenea apărare îmĭ vine tocmaĭ din partea D-voastră pe carĭ vă știu adversariĭ escrocilor.

— Mă ertațĭ, îĭ răspund eŭ, noĭ nu sîntem adversariĭ escrocilor, noĭ sîntem pentru libertatea opiniunilor și a dogmelor.

In urma acestora, Filostrat îmĭ spuse cum a fost victima vrășmașilor săĭ, cum a ridicat baniĭ de la casa de depunerĭ cu intențiunile cele maĭ laudabile și cum guvernul conservator l'a persecutat din cauza opiniunilor sale politice.

Convins fiind că Filostrat n'a fost de cît victima vederilor sale prea înaintate în materie de excrocherie, 'mĭ-am luat ziua bună de la el și am eșit din pușcărie cu fruntea sus".

Vax.

Drepturile se ĭaŭ

In nenumărate rîndurĭ noĭ am propoveduit ideĭa că drepturile nu să daŭ, ci se ĭaŭ. *Pe cît timp ceĭ interesațĭ în cauză, în loc să-șĭ impună voința lor, se mĭorlăĭesc și se lingușesc puternicilor zileĭ, eĭ pot fi sigurĭ că nu vor reuși la nimic și că nu se va ține seamă de deziderațele lor. Din potrivă însă cînd ceĭ interesațĭ în cauză pun piciorul în prag, se agita și fac scandal, eĭ pot fi sigurĭ că se va ține seamă de interesele și voința lor. Exemplul ni'l dă D. Poni și legea învățămîntuluĭ primar-rural. Se știe că proiectul D-luĭ Poni are două marĭ defecte: 1-iul de-a nu mări salariul învățătorilor și al 2-lea de a 'ĭ lăsa la discreția ministruluĭ, de oare ce acesta îĭ poate* permuta, *luând simplul aviz al consiliuluĭ permanent, simplă formalitate, după cum se știe.*

Invățătoriĭ însă nu s'aŭ mulțumit cu văĭcărelĭ de muĭere; eĭ s'aŭ agitat, aŭ făcut memoriĭ carĭ aŭ început să vină cu sutele la Cameră și la Senat. Maĭ mult încă: eĭ aŭ silit pe deputațiĭ colegiuluĭ al III-lea, ca să se adune, să ĭa o hotărîre în sensul susținăreĭ dreptăților și cerințelor lor.

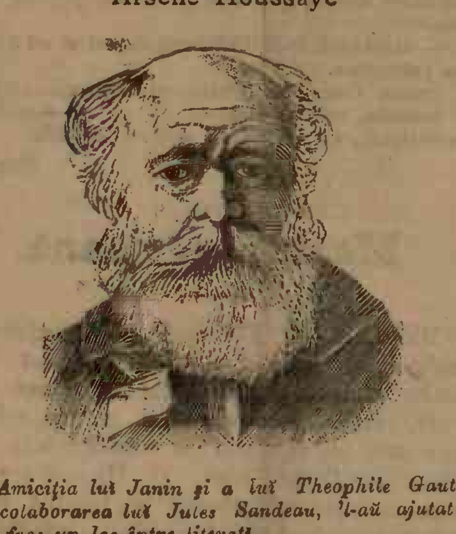
Această unanimă protestare, aceste memoriĭ venite din întreagă țara, carĭ aŭ avut darul de a speria chiar și pe generalul *plin de curagiŭ care se numește Budișteanu, aceste protestărĭ ale învățătorilor, unite cu acele ale deputaților colegiuluĭ al III-lea, aŭ ca rezultat darul de a aduce la maĭ bune sentimente pe ministrul de instrucțiune, de oare ce ziarele deja anunță că D-sa este dispus a ține seamă de toate protestările și doleanțele învățătorilor.*

Orĭ și ce s'ar zice, rămîne dar constatat că drepturile *să* ĭaŭ, *nu se* daŭ, *lucru care voĭam să'l arătăm în acest scurt articol.*

Sfinx.

CELEBRITAȚĬ

Arsène Houssaye

Amiciția luĭ Janin și a luĭ Theophile Gautier și colaborarea luĭ Jules Sandeau, 'l-aŭ ajutat a 'șĭ face un loc între literațĭ.

Romancier, dramaturg, poĕt și critic, Arsène Houssaye nu s'a depărtat nicĭ un moment de la romantizm. A fost administrator al Comedieĭ Franceze în care calitate a reușit a reprezenta maĭ bine de o sută de piese ale celor maĭ însemnațĭ dramaturgĭ, piese dintre carĭ multe n'aŭ maĭ dispărut de pe scenă. De asemenea el a angajat pentru Comedia Franceză mulțĭ artiștĭ și multe artiste, devenite în urmă celebre.

Ca director al revisteĭ l'Artiste *a știut să grupeze în jurul săŭ o serie de literațĭ talentațĭ.*

A murit la 16 Februarie în vrîstă de aproape 81 de anĭ. Intr'însul vechia școa'ă literară a pierdut pe unul din ceĭ din urmă reprezentanțĭ aĭ eĭ.

Tol.

Libertatea întrunirilor

La Craiova o întrunire publică a fost oprită de către autoritățĭ. Lucrul nu e noŭ în țara romînească. Intrunirea avea de scop a serba pe unul din fruntașiĭ mișcăreĭ naționaliste de dincolo de munțĭ, ceea-ce nu-ĭ poate conveni D-luĭ Sturdza, — ĭată cauza pentru care întrunirea a fost oprită.

Faptul întîmplat la Craiova are maĭ mult de cît o importanță locală. El pare a fi inaugurarea vechĭuluĭ sistem colectivist de la opt-zecĭ-opt. Liberaliĭ carĭ n'aŭ încetat de a trîmbița întregeĭ țărĭ constituționalizmul lor, nu se sfiesc de a călca în picioare principiile fundamentale ale Constituțiuneĭ noastre, căcĭ oprirea întruniréĭ din Craiova este o asemenea călcare.

Faptul întîmplat la Craiova este însă și o dovadă despre incapacitatea și neputința actualuluĭ guvern liberal. Toate partidele carĭ s'aŭ succedat la putere aŭ oprit întrunirĭ și aŭ călcat Constituția, dar aŭ făcut-o aceasta numaĭ în cazurile cele maĭ extreme, cînd eraŭ amenințațĭ de a pĭerde puterea.

Lascar Catargiu a atentat la libertatea întrunirilor, dar în mod maĭ pieziș. și atuncĭ cînd regimul săŭ devenise deja odios țăreĭ. Și apoĭ, trebue să o recunoaștem, în chestia națională nu a avut atitudinea lașă și ultra-slugarnică a pretinșilor patrioțĭ naționalĭ de astă-zĭ.—Toate întrunirile și chiar manifestațiele naționale pe strade aŭ fost tolerate, respectate chĭar.

Prea din vreme a apucat-o guvernul liberal. Violențele nu-l vor menține la putere, ci vor grăbi sfîrșitul săŭ. Cetățeniĭ însă să fie prudențĭ, căcĭ azĭ s'a călcat libertatea întrunirilor, mîĭne vor veni alte libertățĭ la rînd.

Nec.

PARTID NEVOIAȘ

In sfîrșit, după atîtea lunĭ de frămîntărĭ guvernul a izbutit să numească douĭ prefecțĭ.

Pentru ca să numească douĭ prefecțĭ 'ĭ-a trebuit, acestuĭ minister care reprezintă un mare partid, nu maĭ puțin de treĭ lunĭ de zile. Aceasta dovedește că armonia e mare în partid, că membriĭ ceĭ maĭ influențĭ se înțeleg de minune și că partidul național-liberal nu este fondat pe omnipotența stomachuluĭ.

In ce hal este acest guvern ni'l putem închipui. Dacă pentru numirea cîtor-va funcționarĭ îĭ trebuĭe guvernuluĭ atîta pĭerdere de vreme și atîta bătaĭe de cap, ne putem închipui ce ar trebui să fie cu chestiile maĭ importante.

Cu toate acestea să nu ne prea alarmăm, în chestiile importante pentru noĭ, liberaliĭ știŭ să meargă repede de tot, căcĭ pentru acest partid cele maĭ vitale probleme sînt acele privitoare la numirile de funcționarĭ.

In cestiunile cele, în adevăr, interesante, nu 'ĭ-ațĭ văzut cu cîtă ușurință aŭ procedat. Ascultațĭ:

A fost chestia națională și D. Sturdza s'a găsit strîns cu ușa a doua zi după venirea la putere; eĭ bine, după 24 ore D. Sturdza a făcut scuze, și chestia s'a tranșat,

A venit în parlament propunerea pentru desființarea legeĭ minelor; scurt și fără discuție, parlamentul a înlăturat-o.

Liberaliĭ aŭ voit să distrugă orĭ-ce urmă de lucrare conservatoare, și într'o ședință a consiliuluĭ comunal aŭ desființat bulevardul Colțea.

Acesta e partidul național-liberal. Chestia națională a rezolvat-o în 24 de ceasurĭ; legea minelor a regulat-o în 12; bulevardul Colțea l'a înghițit în 20 de minute. Iar pentru ca să numească un prefect îĭ trebuĭe treĭ crize ministeriale și, cel puțin, treĭ lunĭ de zile.

Ce partid păcătos!

Dragoș.

A se citi Trădarea chestieĭ naționale în pagina treia la ultimele informațiĭ.

Examenele facultățeĭ de drept

E din cale afară revoltător ceea-ce se petrece cu examenele anuluĭ I de la facultatea noastră de drept.

Este știut că la această facultate examenele se daŭ pe fie-care an în patru sesiuuĭ și anume: în sesiunea de Iunie, de Octombrie, de Ianuarie și de Aprilie. De și suntem pe la mijlocul luĭ Februarie, totușĭ examenele sesiuneĭ de Octombrie nu s'aŭ dat încă, cu toate că s'aŭ anunțat și amînat de vr'o 6 orĭ pînă acum; iar cît despre cele din Ianuarie, nicĭ nu maĭ este de vorbit.

Mare parte din studenți fiind saracĭ și neputîndu-se susține în Bucureștĭ, 'șĭ prepară aceste examene prin provincie și vin la Bucureștĭ numaĭ atuncĭ cînd trebuĭe să 'șĭ-le dea. Din cauza amânăreĭ necontenite eĭ aŭ fost nevoițĭ să facă o mulțime de cheltuelĭ, iar alțiĭ carĭ sunt și slujbașĭ, de abia aŭ maĭ putut căpăta concediĭ. N'am zice nimic dacă cine știe ce motive serioase și neprevăzute ar determina această necontenită amînare. Dar cînd d. Nacu, profesor de drept civil și membru în comisiunea examinatoare, fiind ocupat prea mult cu politica, negligează cu desăvîrșire facultatea și nicĭ nu se gîndește la examene și la bieții studențĭ, noĭ avem tot dreptul să protestăm și să atragem atît atenția D-luĭ decan al facultățeĭ de drept cît și a D-luĭ ministru al instrucțiuneĭ pentru a pune capăt prin intervenirea D-lor, acestuĭ fapt atît de scandalos.

Maĭ puțină politică ocultistă n'ar strica, D-le Nacu, cînd se vede prea bine că o facĭ în detrimentul facultățeĭ noastre de drept.

Vip.

FARSA PARLAMENTARA

Camera. — O luptă mare se încinge între Dobrescu-Argeș, tribunul țăranilor, și Delavrancea, tribunul mahalalelor.

Tribunul în haine nemțeștĭ ĭa la refec pe Dobrescu, îl rade fără apă și fără săpun și după aceea nu'ĭ cere măcar chitanță.

***

D. Buzdugan începe să se ocupe de pornografiĭ; D-sa cere dosarul ancheteĭ făcută la Azilul «Elena Doamna». Interpelatorul voeĭște să aĭbă o listă exactă a tutulor instrumentelor de caucĭuc și a celor-l'alte instrumente didactice găsite în cabinetele de fizică experimentală a școaleĭ.

***

Deputațiĭ, văzîndu-se ast-fel în mijlocul uneĭ atmosfere plină de escitațiunĭ produse, pe de o parte din cauza lupteĭ Dobrescu—Delavrancea, pe de altă parte din cauza Aziluluĭ, se retrag în grabă pe trotuar pentru a răsufla.

***

Senatul.—Maturul corp este osîndit pe ziua de astă-zĭ ca să asculte un discurs al D-luĭ Ureche V. A. Noroc că discursul e scurt și noroc maĭ mare, că D-niĭ senatorĭ nu suferă de insomnie.

Ceĭ maĭ nenorocițĭ sînt soldațiĭ de gardă carĭ trebuĭe să veghĭeze și să asculte.

Stop.

SECTE

Nemulțumițiĭ. — Sectariĭ. — Societățĭ etice. — Vegetarianizmul și Naturalizmul.

Sîntem la sfîrșitul unuĭ secol și ce e maĭ mult, trăim într'o epocă de tranziție. Sub ochiĭ noștri formele sub carĭ s'a cristalizat proprietatea privată ajung la ultima lor expresie și sub ochiĭ noștri sistemul de producțiune caracteristic capitalizmuluĭ, îl uzurpă însușĭ pe acesta. O dată însă cu această schimbare colosală constatăm o schimbare radicală în toate ramurile activitățeĭ omeneștĭ; odată cu trecerea eĭ într'un noŭ secol, întreaga omenire trece într'o nouă fază de dezvoltare, radical deosebită de aceea în care se află ea astă-zĭ și *dinamic* luată mult superioară acesteĭa.

Nemulțumițiĭ

Maĭ la toate schimbările marĭ carĭ s'aŭ petrecut în decursul veacurilor în istoria omenireĭ, a luat parte și marea mulțime a popoarelor; schimbările din fie-care stat nu s'aŭ putut efectua fără ajutorul marilor mase ale poporuluĭ. Acesta este un adevăr atît de mare, în cît puținele cazurĭ pomenite în istorie și din care reĭese că un singur om saŭ o serie de oamenĭ *marĭ* aŭ efectuat aceste schimbărĭ, sînt saŭ falșe saŭ nelămurite bine, saŭ n'aŭ existat de loc.

Atuncĭ cînd o ordine legală nu se maĭ împacă cu o ordine de fapt, cu alte cuvinte atuncĭ cînd interesele, sentimentele, idealurile și tendințele mareĭ majoritățĭ a unuĭ popor nu maĭ corespund intereselor, sentimentelor, idealurilor și tendințelor înscrise în legile acestuĭa, încep a se naște nemulțumițĭ, și atuncĭ cînd aceștia sînt în majoritate și nemulțumirea a ajuns la culme, se întîmplă o schimbare radicală a vechilor legĭ și a organizațiunilor de stat consacrate de dînsele. O asemenea schimbare este ceea ce se numește o revoluțiune.

Nemulțumirea nu se manifestează însă dintr'o singură dată în sînul unuĭ popor, ci cu încetul și pe cale evolutivă. Maĭ întîĭŭ nemulțumirea se naște în păturile asupra cărora legile existente apasă maĭ greu și după un lung timp nemulțumirea începe a se naște și prin rîndul acelora carĭ sînt chĭar ocrotițĭ de aceste legĭ dar carĭ dintr'un sentiment de dreptate, se simt datorĭ de a se pune de partea celor apăsațĭ.

Sectariĭ

Am spus-o că și noĭ trăim actualmente într'o stare de tranziție. Marea masă a popoarelor, *proletariatul*, este nemulțumit și devine pe zi ce trece maĭ conștient de puterea și de drepturile sale. Dar odată cu organizarea proletariatuluĭ și cu lupta pornită de acesta pentru emanciparea sa, se manifestează o nemulțumire printre indiviziĭ maĭ idealiștĭ și maĭ sincerĭ de prin diferitele păturĭ sociale. Aceștia nu sînt destul de lămurițĭ pentru a pricepe cauzele relelor carĭ îĭ nemulțumesc și de aceea caută prin fel de fel de mijloace de a tămădui un neajuns pus maĭ în evidență, care li se pare lor maĭ mare, dar care în fond nu este de cît unul din multiplele efecte ale releĭ organizațiunĭ a societățeĭ noastre.

Ajunge ca maĭ mulțĭ nemulțumițĭ de felul celor descrișĭ să se întîlnească pentru a se întruni într'o societate care pune bază și început uneĭ *secte*. Toate sectele îșĭ aŭ originea lor în nemulțumirea cu o stare de lucrurĭ și atuncĭ cînd sectele încep a răsări ca cĭupercĭle după ploaĭe, avem dovada cea maĭ bună că ne apropiem de o schimbare radicală.

Anglia, țara în care capitalizmul a ajuns maĭ aproape de cît orĭ și unde, de apogeul dezvoltăreĭ sale, a fost cu drept cuvînt numită țara sectarizmuluĭ. Iar în Germania, a doua țară capitalistă de pe continent, sectarizmul a început a face progrese colosale. Să descriu cîte-va din aceste secte.

Societățĭ etice

Bărbațiĭ și femeile idealiste carĭ fac parte din clasa burgheză și carĭ n'aŭ curajul saŭ posibilitatea de a trece în rîndurile proletariatuluĭ, se înfiinesc în societățile etice. Acestea critică într'un mod aspru morala societățeĭ actuale și predică îmbunătățirea moralică și ridicarea oamenilor la un punct de vedere etic maĭ înalt. Mulțĭ membri aĭ societăților etice, se apropie în convingerile lor de socializm; dar eĭ cred că acesta se poate realiza numaĭ prin răspîndirea uneĭ culturĭ etice morale.

„Societatea germană pentru cultură etică" este răspîndită asupra întregeĭ Germaniĭ, și are și un organ al săŭ săptămînal,

Vegetarianizmul și Naturalizmul

Vegetarianizmul? Naturalizmul? Sînt sigur că o parte din cetitorĭ se va întreba ce se ascunde sub aceste cuvinte, pe cînd o alta mă va întreba ce aŭ ele de-a-face cu sectarismul descris de mine. Le voĭ răspunde și unora și altera, și cred că răspunsul le va mulțămi pe amîndouă.

Vegetarianismul este o doctrină profesată de oareșĭ-carĭ oamenĭ, doctrină care se bazează pe principiul că omul nu trebuĭe să mănînce nicĭ carne, nicĭ pește, ci numaĭ vegetale, precum: grîŭ, ceapă, ovăz, spanac, paĭe—pardon, paĭe nu—varză, etc. *Naturalizmul* este la rîndul săŭ o *doctrină*, care declară războĭ medicineĭ și care zice că toate bolile oamenilor trebuĭe vindecate numaĭ cu mijloace naturale—natural fiind tot ce nu provine din farmacie.

Atît vegetarianiĭ cît și naturaliștiĭ cred însă că odată ce doctrina lor va deveni profesiunea de credință a fie-căruĭ individ, pacea și liniștea va veni pe pămînt. Incapabilĭ de a pătrunde pînă la rădăcinile lor relele carĭ bîntuĭe actualmente societatea, eĭ înșfacă tocmaĭ pe unul dintr'însele, care le vine maĭ la 'ndemînă și pornesc de la el agitațiunea pentru salvarea omenireĭ.

Vegetarianiĭ germanĭ aŭ printre numeroasele lor reviste și una care poartă titlul: *„Vorwaerts-ul vegetarian*, revistă vegetariană, bazată pe principiile uneĭ viețĭ *naturaliste* și a programuluĭ de la Erfurt. Este ce-va umoristic în acest titlu, dar fără îndoĭală și el e un argument pentru cele susținute de mine.

Gal.

CRONICA JUDICIARA

Orĭ una, orĭ alta

Mă întrebĭ, doamna mea, la ce bun divorțul *legal*, cînd divorțul este un fapt îndeplinit prin îndepărtarea soților unul de altul, prin rumperea orĭ-căreĭ legăturĭ matrimoniale? Incontestabil că acesta este idealul uneĭ societățĭ, alta de cît acea imfamă în care trăim. *Chițibuș*, doamna mea, este socialist și ca atare este un fervent apărător al *uniuneĭ libere*. Pe cît timp este iubire și îngăduire reciprocă, dragoste și traiŭ împreună cît pofteștĭ. De îndată însă ce amorul dispare, de îndată ce lanțul căsătorieĭ apasă, și apasă greŭ, divorț, fără tribunal, fără martorĭ, fără motive și fără scandal. E o urmă a barbarieĭ societățeĭ aceste împedicărĭ stupide care te leagă de-o ființă cu care nu poțĭ trăi și care nicĭ ea nu poate vĭețuĭ cu tine și amestecarea justițieĭ în niște daraverĭ carĭ nu pot fi regulate și rezolvate de cît de aceĭa interesațĭ în cauză. Idealul este libertatea în ceea-ce privește raporturile dintre bărbat și femeĭe, dar, vaĭ! acesta este *idealul* și noĭ sîntem așa de departe de acest vis care va deveni odată *aevea*.

Pînă atuncĭ gîndește-te, Doamna mea, la toate neajunsurile acesteĭ situațiunĭ intolerabile de femeĭe măritată de *drept* și divorțată în *fapt*; gîndește-te că mîine, acela care țĭ-a fost soț, poate să te aducă cu forța *manu militari*, cum zic jurisconsulțiĭ, în domiciliul conjugal; gîndește-te că orĭ și cînd el îțĭ poate călca, în puterea nopțeĭ, locuința și să vadă cu cine îțĭ petrecĭ nopțile tale de văduvă consolată; gîndește apoĭ că legea nu-țĭ permite a contracta o nouă căsătorie, înainte de a desface pe cea dintîiŭ; gîndește-te, Doamna mea, la toate acestea și vezĭ că odată ce aĭ avut nenorocirea să intri în *„sfera conjugală“*, vorba poetuluĭ ploeștean Zaharia Antinescu, tot ce poțĭ face maĭ bine este să cauțĭ a eșĭ cît maĭ curînd din ea, cînd nu eștĭ făcută pentru așa ceva.

Chițibuș, băĭat prevăzător, nu te poate consilia, de cît să facĭ ce'țĭ va fi prin putință ca *faptul* să-l complectezĭ prin *legal*. Divorțează-te, doamna mea, și cît maĭ curînd, dacă nu vreĭ să'țĭ complicĭ situațiunea și cu un proces de *adulter*.

Chițibuș.

Anglia și Poarta

LONDRA, 20 Februarie.—*Camera Comunelor*. D. Samuel Smith propune o rezoluțiune, exprimînd părerile de răŭ și durerea ce se simte în fața situațiuneĭ populațiuneĭ creștine a TurcieĭA asiatice și se speră că se vor face demersurĭ pentru a îmbunătăți soarta sa. Oratorul este partizan al uneĭ convențiunĭ cu Rusia și Franța pentru împărțirea Turcieĭ în Europa și Asia.

Sir Grey declară că concertul european n'a putut să aibă rezultat, din momentul ce n'a voit să întrebuințeze forța.

O procedare izolată a Engltereĭ este cu neputință dar trebuĭe dat Porțeĭ să înțeleagă în mod clar că Englitera nu va sprijini nicĭ o dată un sistem de guvernămînt sub care sînt cu putință asemenea cruzimĭ.

D Curzon declară că guvernul e gata să primească rezoluțiunea D-luĭ Smith în forma sa moderată, dar că nu trebuĭe să se presupuĭe că sub numele de demersurĭ pentru a îmbunătăți soarta Armenilor, o să fie vorba de vr'o intervențiune a forțeĭ armate.

Guvernul va face tot ce-ĭ va fi cu putință pentru a îmbunătăți soarta Armenilor, după cum a făcut-o și pînă acum.

Pravoslavnicul Boris

SOFIA, 3 Februarie. — Prințul Ferdinand a numit pe archimandritul eparchieĭ Rusciuc, Monseniorul Wassily, confesor al prințuluĭ Boris pentru a-l învăța dogmele și principiile bisericeĭ ortodoxe naționale.

Italienii în Africa

ROMA, 20 Februarie.—Ziarele cred că generalul Baratieri a voit să încerce norocul înainte de a ceda comanda generaluluĭ Baldinera.

Se crede că generalul Baratieri e rănit.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureștĭ, 20 Februarie 1896, 12 ore ziua

Inălțimea barometrică la 0°	752.2
Temperatura aerului C°	6°,5
Vîntul: slab de la SW.	
Starea ceruluĭ: foarte noros.	
Temperatura maximă de erĭ	plus 5°
» minimă de astăzĭ	— 2°
Temperatura în țară variațiunĭ	plus 9° și — 6°

In toată țara timp frumos și liniștit. Temperatura pretutindenĭ a crescut mult de erĭ, maĭ ales în Moldova de Nord unde a trecut d'asupra luĭ zero grade. In unele localitățĭ din Muntenia și Oltenia unde frigul se maĭ menține puțin, termometrul s'a coborît pînă la —6. Barometrul a scăzut în toată țara în mijlociŭ cu 3 milimetri. Către amiază cerul s'a înorat. Timpul moĭnos și desgheț.

Chestia Cubană

MADRID, 20 Februarie. — Marchizul Compillas a oferit guvernuluĭ toate steamerele și toate depozitele cărbunĭ de ale companieĭ transatlantice. Ministrul de marină a primit. Consiliul de cabinet de mîine va trata această afacere. Opt steamere vor fi înarmate îndată și puse sub comanda unor ofițerĭ de marină.

Generalul Weyler a refuzat ceĭ 25000 de oamenĭ de întărire ce 'ĭ-a oferit guvernul.

PLÎNGERĬ

D. Vasile Marinescu, comerciant în R.-Sărat și antreprenor al accizelor comuneĭ Vîlcelele, jud. R.-Sărat, ni se plînge că a fost victima uneĭ eschrocheriĭ îndrăznețe săvîrșite de către Ghiță Popescu, primarul aceleĭ comune.

D. Vasile Marinescu, fiind obligat prin contractul de antrepriză încheĭat cu com. Vîlcelele a plăti anual 2405 leĭ și 50 banĭ și aceste rate trimestriale a 601 leĭ, s'a dus să plătească rata a 4-a din Ianuarie.

Primaruluĭ însă îĭ lipsĭa din casa comunală o sumă însemnată de banĭ și fiind-că i se anunțase chiar o apropiată inspecție de către sub-prefectul respectiv, era în mare încurcătură, neștiind cum să complecteze lipsa din casa comunală.

Venirea D-luĭ Marinescu la Vîlcelele pentru achitarea rateĭ, a fost tocmaĭ la timp.

Ast-fel primăria primește de la D. V. Marinescu rata de 601 leĭ, însă îĭ amînă eliberarea mandatuluĭ pentru motivul că primarul fiind ocupat cu cumpărarea unuĭ material comunal, n'are timp disponibil. Această amînare a continuat încă vre-o cît va timp, pînă după inspecția subprefectuluĭ, iar pe urmă, cînd D. Vasile Marinescu reclamă din noŭ liberarea mandatelor, primarul Ghiță Popescu declară că n'a primit și nicĭ nu știe ca să se fi primit vr'un ban de la D. Vasile Marinescu.

D. Vasile Marinescu s'a plîns parchetuluĭ și prefectuluĭ de această îndrăzneață hoție și pînă azĭ nu s'a luat nicĭ o măsură.

Ast-fel că se vede nevoit a plăti din noŭ 601 leĭ.

CRONICA

Confratele Stop, băĭat bun cum e, îmĭ îngăduĭe de astă dată să consemnez cîte-va nostimade spicuite în Camera națiuneĭ, pentru veselirea cititorilor, ceea-ce, în treacăt fie zis, e o țintă foarte nobilă.

Cum?

*

D. Etienne *Mon Duc* prezidează cearta dintre Dobrescu-Chitanță și Barbu Delavrancea.

De două zile Chitanță se înscrisese ca să vorbească *în chestie personală*. Pe cînd îl freca maĭ răŭ pe bietul Barbu, intervine Etienne ca să-l scape.

— D-le Dobrescu, zice, nu facețĭ personalitățĭ.

*

După scărmănătura ce 'ĭ-a tras Chitanță, sărmanul Barbu se plimba foarte nervos prin incintă. De odată zărește pe pupitrul săŭ o broșură intitulată *Tratamentul boalelor nervoase*, pe care un glumeț ĭ-o așternuse acolo. Scos din pepenĭ cu desăvîrșire, Barbu se adresează luĭ Chitanță:

— Mă maltratezĭ, Domnule Dobrescu.

*

Interpelat de D. Politimos, cel cu osu în coadă, în chestia ocupăreĭ slujbelor de la căile ferate de către străinĭ, ministrul lucrărilor publice răspunde:

— Crede-mă, D-le Politimos, că am și eŭ o *doză* de patriotizm.

Pentru Cozmetică Stoĭcescu, patriotizmul e ca și pomada, orĭ alt unguent de care e vecĭnic aprovizionat, ce e drept, în *doze respectabile*.

Bac.

Marina germană

BERLIN, 20 Februarie. — Comisiunea budgetuluĭ Reichstaguluĭ a adoptat maĭ multe capitole ale budgetuluĭ marineĭ.

D. Hollmann a declarat că supozițiunile carĭ se raportă la conferințele publice ale D-lor Peters și Hugenberg, asupra proiectuluĭ privitor la marină și asupra dizolvăreĭ Reichstaguluĭ, sînt lipsite de orĭ-ce temeiŭ.

Acești domnĭ nu eraŭ autorizațĭ de orator să vorbească ast-fel.

Proiectul privitor la marină este încă în elaborare și negociările sînt conduse cu concursul cancelaruluĭ.

Redeschiderea parlamentuluĭ italian

ROMA, 20 Februarie.—Regele a sosit și a fost aclamat de mulțime. A conferit cu D. Crispi și cu președintele senatuluĭ.

Știrile din Africa aŭ produs o impresiune dureroasă, dar spiritul public nu este desnădăjduit.

Consiliul de miniștri a deliberat asupra situațiuneĭ și va lua mîine hotărîrĭ definitive.

Cîte-va manifestațiunĭ neînsemnate s'aŭ produs aci și în cîte-va orașe din provincie.

După ziare, regele a declarat D-luĭ Crispi că trebuĭe să se prezinte înaintea CamereĭA și să ceară un vot care să poată conduce coroana în deciziunile sale ulterioare.

O întrunire a deputaților marcanțĭ aĭ opozițieĭ, sub președenția D-luĭ Rudini ar fi decis să protesteze printr'o adresă către regele în cazul cînd nu s'ar convoca parlamentul saŭ dacă cabinetul 'șĭ ar da demisia.

Riforma declară neîntemeĭată știrea care anunță că se va amîna redeschiderea parlamentuluĭ.

Generalul Elena este ușor rănit. Nu se știe nimic de soarta generalilor Dabormida, Arimondi și Biertone.

Se zice că generalul Baratieri a voit să surprinză pe inamic, fiind informat că șefiĭ șoanĭ, cu o parte a trupelor lor, asistaŭ la încoronarea Neguluĭ la Axum.

Austria și Ungaria

VIENA, 20 Februarie.— *Camera deputaților*.— In cursul discuțiuneĭ bugetuluĭ ministruluĭ de finanțe, D. Bilinsky a declarat în mijlocul aplauzelor adunăreĭ, că în chestiunea compromisuluĭ cu Ungaria, toată lumea trebuĭe să fie condusă numaĭ de considerațiunile unitățeĭ politice și economice ale monarchieĭ. Guvernul nu se gîndește de cît să împace interesele Austrieĭ și ale Ungarieĭ.

Terminînd, ministrul a făcut apel la încrederea în guvern care va apăra cu energie interesele Austrieĭ și se va sili să isbutească la un compromis drept.

Pentru D. ministru de interne

Rugăm pe D. ministru de interne să 'șĭ dea osteneală a citi aceste rîndurĭ scrise anume pentru D-sa.

Citindu-le nu ne îndoim că se va revolta ca și noĭ de grăvitatea faptelor ce relatăm, și dacă noĭ n'am putut face alt-ceva, de cît să le denunțăm, înfierîndu-le cu toată energia, D-sa, ca cel în drept, nu va întîrzia de a pedepsi cu toată asprimea pe autoriĭ lor.

Marțĭ s'a prezintat în redacția noastră vr'o 20 de țăranĭ din comuna Frumușanĭ, plasa Negoescĭ, jud. Ilfov, și ni-s'aŭ plîns că, de către notarul Ghiță I. Popescu și cu deosebire de primarul G. Vasilescu, sînt furațĭ pînă la cel din urmă ban. Cu prilejul împărțireĭ loturilor de pămînt a moșieĭ Cucueți-Frumușanĭ, primarul G. Vasilescu a jăfuit în modul cel maĭ nerușinat pe fie-care sătean.

Ast-fel a luat de la locuitorul Tudor Tănase, pentru a-ĭ da pămînt, 10 leĭ; de la Sava Anghel, 10; de la Stanciu Crețu 100; de la Ion Blița 45 leĭ și 3 găinĭ pentru a-ĭ fa e 2 pețițiĭ, de la Costache Dragnea 10 leĭ pentru a nu-ĭ face proces cu Ienită Cocoș, de la Marin Hangiu 2 lire otomane, de la preotul Iordache Voiculescu 40 leĭ pentru a-l pune în posesiunea—înlesnindu-ĭ actele—a maĭ multor prăjinĭ de pămînt a-le bisericeĭ, etc. etc.

Nu există locuitor care să nu fi fost pungășit.

A luat lotul No. 53 al locuitoruluĭ Marin Stan și l'a dat luĭ Stancu Crețu de și acesta are 8 pogoane de pămînt, numaĭ pentru că l'a mituit.

Primăria se află în cea maĭ deplorabilă stare, cu toate că a scontat diferite mandate ale comuneĭ pentru reparația ușilor și ferestrelor Primărieĭ, lucru pe care nu l'a făcut de loc.

Țăraniĭ carĭ aŭ venit la redacția noastră ne-aŭ spus că aŭ reclamat de nenumărate orĭ, atît D-luĭ Prefect cît și D-luĭ Ministru, purtările neomenoase ale acestuĭ primar, dar că sub-prefectul Marinescu vestitul zbir conservator, mituit și el de primar, în loc să cerceteze cazul, le-a pus tot-d'a-una plîngerile la dosar.

Ne place a crede că de astă-dată D. ministru de interne va orîndui o anchetă care să constate aceste hoțiĭ ale primaruluĭ și să dea deplină satisfacție, bieților sătenĭ carĭ ne spuneaŭ cu lacrămile în ochĭ că atît de mult sînt chinuițĭ, în cît într'un moment de revoltă nicĭ eĭ nu știŭ ce s'ar putea întîmpla.

INFORMAȚIUNI

Trădarea chestieĭ naționale

Drumul la Pesta.— Un manifest. — Scandalul cu „Tribuna“.— Un noŭ ziar.—Depunerea armelor.

In sfîrșit chestiunea națională, lîngezîndă de la un tîmp încoace, e pe cale de a fi cu desăvîrșire nimicită de acela, care pentru putere e în stare să-șĭ trădeze și neamul,

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 20 Februarie (3 Martie) 1895

5% Renta r. p.	102	Act. B. Agricole	—
5% Renta am.	100¼	Dacia România	—
5% » (92—93)	99¼	Naționala	—
5% » am.	99¼	Patria	—
6% Obl. rur.	102	Construcții	—
Pensiunĭ	290	**SCHIMB**	
5% Obl. c. Bu.	96½	Londra	25.36½,38¾
5% » (1890)	97	Paris	100.50.40
5% Func. rur.	92½	Viena	211½,¼
5% » urb.	101	Berlin	124.123 85
5% » »	88⅝	Belgia	99.50
5% » » Iașĭ	81¼	Scont B. a.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » v	6
Banca Nat.	—	» G. dep	5½

de D. Dim. Sturdza, actualul președinte al consiliuluĭ.

Dar să arătăm fapta așa cum se prezintă ea:

Drumul la Pesta

Martiriĭ romînismuluĭ de peste munțĭ, imediat ce aŭ părăsit temnițele ungureștĭ în toamna anuluĭ trecut, 'șĭ-aŭ îndreptat pașiĭ, de sigur după îndemnul bine-voitorilor intriganțĭ din Bucureștĭ, spre Pesta, unde în convorbirĭ cu ministrul unguresc Banffy, s'a încercat a se pune temelia uneĭ împăcărĭ cu Unguriĭ.

Demersul șefilor partiduluĭ național a fost însă de altă parte exploatat de aceiașĭ amicĭ aĭ cauzeĭ din Bucureștĭ în sens defavorabil mișcăreĭ, arătîndu-se că fruntașiĭ partiduluĭ staŭ la vorbă cu Unguriĭ, cărora sînt pe cale de a ceda din toate pretențiunile și revendicările Romînilor.

Un manifest

Această intrigă fiind simțită de șefĭ, imediat un manifest adresat prin organul partiduluĭ, către populația de peste munțĭ, face cunoscut că scopul demersuluĭ pe lîngă ceĭ din Pesta nu a fost de cît să se obțină satisfacțiune pe baza programuluĭ de la 1881.

Atitudinea aceasta însă francă și leală a șefilor mișcăreĭ, nu descuragĭă pe Dim. Sturdza, trădatorul și țesătorul de intrigĭ din Bucureștĭ, și printr'o unealtă a sa, prin D. Eugen Brote, caută în diferite rîndurĭ să pună mîna pe *Tribuna*, organul partiduluĭ național, organ prin care neobositul Rațiu și tovarășiĭ săĭ de luptă spulberaŭ calomniile și intrigile mișeilor din Bucureștĭ.

Scandalul cu „Tribuna“

Se știe încercarea neizbutită a uneltei luĭ Mitiță Sturdza de a'șĭ însuși proprietatea ziaruluĭ *Tribuna*, se știe spectacolul rușinos ce îl prezintaŭ în fața lumeĭ șefiĭ mișcăreĭ naționaliste desbinațĭ și dușmănițĭ uniĭ cu alțiĭ.

Din această situațiune negreșit nimenĭ altul de cît Unguriĭ și slugarnicele lor instrumente se puteaŭ folosi.

Nenorocitul care azĭ tronează în dreapta Regeluĭ, se simți un moment măgulit că a reușit în sfîrșit să înăbușească o mișcare care atît de mult 'ĭ-a folosit în opozițiune și care avea să-ĭ turbure liniștea la guvern.

Un noŭ ziar

De părerea luĭ Mitiță Sturdza nu pot fi însă toțĭ romîniĭ, de părerea acestuĭ politician mic la suflet, nu pot fi toțĭ aceĭa carĭ văd în mișcarea națională cu totul alt-ceva de cît un piedestal prin ajutorul căruĭa să te urcĭ la putere.

Se adunară deci maĭ mulțĭ iubitorĭ aĭ cauzeĭ romînismuluĭ și se sfătuiră asupra chipuluĭ cum s'ar putea urnĭ din loc această chestie care amenință să adoarmă pe vecie.

După multe chibzuințĭ se hotărî a se înființa un organ al tineretuluĭ de peste munțĭ, care să controleze maĭ de aproape activitatea conducătorilor în mare parte compusă din bătrînĭ sub conducerea venerabiluluĭ Dr. Rațiu.

Depunerea armelor

Și acĭ încă Mitiță Sturdza găsi cum să pună piedicĭ și să facă dificilă apariția unuĭ noŭ organ de agitație a chestieĭ naționale:

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL“

Săptămîna literară

La haute *de Henri Lavedan*

Scriitoriĭ tinerĭ din Franța, în frunte cu Maurice Donnay, Henri Lavedan, Paul Hervieu, Marcel Prevost și spirituala Gyp, descriu în romanele, dramele și comediile lor, exclusiv societatea înaltă pariziană, cu deosebire de scriitoriĭ maĭ bătrînĭ, carĭ studiază și alte clase, alte categoriĭ sociale: în *La terre* de Emile Zola, în *Histoire d'une fille de ferme* de Guy de Maupassant, în *Lettres de mon moulin* de Alphonse Daudet, găsim viața și obiceĭurile țăraneștĭ; în *Jack* de A. Daudet, în *Germinal* și *L'Assommoir* de Zola, în *Germinie Lacerteux* de frațiĭ Goncourt, viața lucrătorilor industrialĭ; în alte scrierĭ ale acelorașĭ romancierĭ, viața micel burghezii. Dar ca și scriitoriĭ maĭ bătrînĭ, ceĭ tinerĭ sînt satiricĭ; eĭ nu-șĭ ascund de loc disprețul pe care-l simt pentru pătura socială care este obiectul exclusiv al studiuluĭ lor.

Această exclusivitate ar trebui explicată. Emile Faguet crede că ea este pricinuită de faptul că tinerii scriitori trăiesc numaĭ în lumea elegantă, pe cînd scriitoriĭ de maĭ înainte aŭ trăit, ceĭ puțin în tinerețe, și în mijlocul altor păturĭ sociale. Explicația nu mĭ se pare pe deplin satisfăcătoare, dar nicĭ alta maĭ bună nu cunosc.

Henri Lavedan pune vîrf acesteĭ direcțiĭ, în cea din urmă scriere a luĭ întitulată *La haute* (societatea înaltă). Această carte ne descrie pătura superpusă, formată din oameniĭ carĭ n'aŭ nevoĭe să muncească, și carĭ nu știŭ ce să facă cu vremea și cu paralele — dar ne o descrie sub o formă cu totul originală și cît se poate de atrăgătoare,

Henri Lavedan e foarte spiritual, și *blagueur* ca toțĭ parizieniĭ. El a vrut se vede, să facă o farsă tuturor profesorilor de literatură, scriind o carte care nu intră în nicĭ unuĭ din genurile literare cunoscute. *La haute*, de și operă literară scrisă în proză, nu-ĭ un roman, nicĭ un volum de nuvele și nu-ĭ nicĭ o piesă teatrală, dar are ceva din toate aceste genurĭ. Inchipuițĭ-vă un volum compus din vre-o 20 de nuvele, scrise în dialog și sub formă de scene de comedie. Personagiile sînt cam aceleașĭ în toate. Dar afară de această unitate a întreguluĭ volum, scrierea luĭ Lavedan, maĭ are pe aceea, că toate scenele, descriu una și aceeașĭ pătură de care am vorbit.

Dialogul este repede, spiritual, plin de humor. Autorul e adesea caustic, dar fără venin, și fără ură; personagiile pare căĭ insuflă maĭ de grabă un fel de milă amestecată cu dispreț. Stilul e sobru, solid, elegant. Cu toate că viața și conversația trîntorilor descrișĭ în *La haute*, sînt banale, totu-șĭ această carte te incordează tot atîta și se citește maĭ ușor de cît cel maĭ bun roman modern. Analiza psihologică e pătrunzătoare, de și schițată numaĭ în fugă.

***

Cartea luĭ Lavedan ne arată pe trîntorul elegant în toate vîrstele și în toate situațiile. Ca să vă putețĭ face o ideĭe despre această originală scriere, voĭ rezuma cîte-va din nuvelele cuprinse într'însa.

Dernière main ne arată pe ducele de Coutras în acel arsenal-laborator care se chĭamă cabinet de toaletă. Gaspard, servitorul luĭ, în timp ce-l sclivisește, îĭ povestește noutățile din gazete, și, provocat de o întrebare a duceluĭ, îĭ expune teoria luĭ asupra profesiuneĭ de servitor. Gaspard simte o parte din nobleța duceluĭ, reflectîndu-se asupra luĭ, și ar fi desnădăjduit dacă ar servi într'o familie maĭ puțin veche.

In *Scène de tous les soirs*, ducele de Contras stă de vorbă la club, după miezul nopțeĭ, cu alțĭ cîțĭ va tovarășĭ de aĭ luĭ. Toțĭ cască, găsesc că vremea trece prea încet, îșĭ chinuesc mintea să găsească vre o distracție nouă, și fac filozofie asupra viețiĭ. Cînd unul din acești blazațĭ pleacă, ceĭ-l'alțĭ îl pun la cale.

Art et Litterature ne arată părerile acestor gentilomĭ asupra arteĭ și literatureĭ moderne, carĭ nu sînt *sănătoase*, adică nu's destul de amuzante și inzistă prea mult asupra părților întunecoase ale societățeĭ. E vechia discuție care formează și subiectul uneĭ nuvele admirabile de Garșin, dacă nu mă înșel.

Un peu de tenue. Baronul d'Emblée primește după masă pe croitorul, cizmarul, pălărierul și furnizorul luĭ de cravate. Fie-care din acești meseriașĭ, carĭ aŭ cliențĭ numaĭ milionarĭ, îșĭ aŭ perfecționat meseria, pînă a face dintr'însa o adevărată artă. Aflăm o grămadă de detaliĭ surprinzătoare asupra perfecțiuneĭ uneĭ perechĭ de pantalonĭ... *Photographie* are aceiașĭ subiect.

Cette santé? Nobiliĭ oraĭ aŭ ajuns bătrînĭ, și sînt acuma niște respectabilĭ și decrepițĭ sexagenarĭ. După o viață întreagă de abuzurĭ, sînt ruinațĭ cu desăvîrșire fizicește. Fie-care simte durerĭ de cap, stomah, de șira spinăreĭ, și așa maĭ departe. Nu maĭ pot petrece și sînt plictisițĭ de viață; totușĭ se tem de moartea care-ĭ aproape. Conversația e egoist-sentimentală.

En vacances. Micĭĭ aristocrațĭ, între zece și patru-spre-zece anĭ, aŭ venit acasă în vacanță și staŭ de vorbă în grădină. Precocitatea lor rafinată e uĭmitoare. Conversația e cu totul asemănătoare cu aceea a oamenilor marĭ. Tineriĭ nobilĭ îșĭ arată gusturile în privința cailor, a însurătoriĭ, și fac psihologia părinților lor. Intr'un cuvînt niște trîntorĭ desfrînațĭ în miniatură.

Libre-échange. Două cocote high-life complotează împreună pentru a-șĭ schimba amanțiĭ, adică întreținătoriĭ. Intriga pe care o inventă pentru a îndeplini acest schimb folositor pentru amîndouă, e cu totul ingenioasă. Inainte de a se despărți, se pun una pe alta în curent cu obiceĭurile, slăbiciunile și caracterul fie căruĭ din ceĭ douĭ amanțĭ. „ Ducele, uĭte cum e. După miezul nopțeĭ, tot-d'a-una bine dispus. Dimineața, să-l omorĭ. Nu înțelege gluma... Să aĭ mereŭ aerul că eștĭ impresionată de toaleta luĭ, asta 'l mișcă. Nu-ĭ place să daĭ cu roș pe buze, are groază de parfumurĭ... Nimic excentric... Să aĭ mereŭ înfățișarea de femeĭe cinstită... Să-ĭ vorbeștĭ de familia luĭ... Să regrețĭ din cînd în cînd viața neregulată... aĭ fi putut fi respectată... în loc de a fi o creatură de petrecere, o distracție, etc... Mă înțelegĭ, îĭ daĭ mereŭ înainte, pe tema asta...“ Nuvela e una din cele maĭ interesante.

L'Avenir. Discuție asupra politiceĭ și viitoruluĭ Franțeĭ. Uniĭ sînt împăcațĭ cu republica, alțiĭ speră reîntoarcerea monarchieĭ, alțiĭ sînt boulangiștĭ. Doamna marchiză ține maĭ mult ca ceĭ-l'alțĭ la vechile tradițiĭ, și e în acelașĭ timp foarte religioasă.

Réciprocité. Contele de Saint-Hubertin spune neveșteĭ sale că merge să vadă niște covoare. Contesa îĭ spune că va sta acasă toată ziua. Contele merge să-șĭ întîlnească amanta, iar contesa, amantul. Autorul ne dă pe două coloane reflecțiile pe carĭ le fac în trăsură fie-care din ceĭ douĭ soțĭ. Amîndouĭ se compătimesc unul pe altul.

*

Henri Lavedan este unul din scriitoriĭ ceĭ maĭ fecunzĭ. Se zice că el 'șĭ-a luat de anĭ, obiceĭul de a scrie în fie-ce zi. Această lesniciune, se explică prin faptul că maĭ toate operile luĭ cuprind foarte puțin lirizm și se întemeĭază maĭ cu seamă pe observația pătrunzătoare a oamenilor și a moravurilor. Ultima luĭ piesă *Les Viveurs*, n'are acțiune maĭ de loc, și nicĭ efecte dramatice. Dialogul spiritual, și caracteristic pentru diferitele tipurĭ iată fondul acesteĭ piese teatrale, care a avut de alt-fel un mare succes. Dar *Les Viveurs* are defectul că autorul face prea multă morală, și-șĭ arată prea mult desgustul pentru viața de petrecere, prin gura unuia din personagiile pieseĭ. Defect după uniĭ, după alțiĭ calitate.

Și e caracteristic faptul că toată literatura contimporană, arată într'o culoare întunecoasă clasele superpuse ale societățeĭ!

Hassan.

La întrunirea ţinută zilele acestea de cîţi-va agitatori transilvăneni, întrunire la care azista inevitabilul Eugen Brote şi slugarnicul Slavici, se hotărî scoaterea unuĭ ziar, însă cu condiţie ca noul organ să propage depunerea armelor şi renunţarea la programul naţional de la 1881.

Această declaraţie făcută fiind de omul de casă al d-luĭ Sturdza, puţinĭ îndrăsniră să facă obiecţiunĭ.

Unul însă, tînărul Aurel Popovici, care nu 'şi-a făcut din exilul săŭ un privilegiŭ de a trata şi trăda drepturile compatrioţilor săĭ, se ridică, protestă cu energie şi sfîrşi prin a declara că de azĭ înainte între el şi Brote, tovarăşul săŭ de altă dată, nu maĭ pot exista relaţiuni de prietenie şi de coluptatorĭ pentru naţionalism.

Aci staŭ de o cam-dată lucrurile şi vom continua în numerile viitoare dînd pe faţă toate uneltirile anti-naţionale de carĭ se face vinovat D. Sturdza cînd e vorba de a se menţine la putere.

Cop.

D-niĭ Poni şi Sturdza, supăraţĭ că congresul învăţătorilor s'a făcut fără ştirea şi aprobarea D-lor, aŭ pus pe D. Delavrancea să răfuiască în Cameră pe D. Dobrescu-Argeş preşedintele congresuluĭ.

Se ştie că răfuiala s'a întîmplat în şedinţa de Lunĭ.

D. Gogu Ştefănescu a fost ales raportor al proiectuluĭ de lege pentru vînzarea bunurilor Statuluĭ.

La alegerea suplimentară a colegiuluĭ al II-lea de comună din Călăraşĭ, aŭ reuşit D-niĭ Raducanu Zamfirescu, Petcu I. Manzelu şi Mirea Eremia, liberalĭ.

D. Luca Ionescu, inspector administrativ, a fost numit prefect al judeţuluĭ Constanţa, în locul vacant.

Decretul de numire va apare Vinerĭ.

Iată carĭ sînt cererile formulate în memoriul aprobat de congresul învăţătorilor săteştĭ, care a avut loc Duminică în palatul Bailor Eforieĭ:

1) Obligativitatea să aibă pe lîngă musurile de constrîngere şi mijloace de ajutor pentru copiiĭ săracĭ, precum: cărţĭ, haine, bibliotecĭ populare, etc.,

2) Inmulţirea personaluluĭ didactic primar rural; luîndu-se de normă ca la fie-care 40 elevĭ să fie un învăţător; iar la şcoalele de fete, unde vor fi 50 de eleve, să fie o învăţătoare;

3) Transferarea ca mijloc de pedeapsă să fie maĭ întîiŭ supusă judecăţeĭ şi nicĭ un învăţător să nu fie transferat înainte de a fi judecat;

4) Salariul învăţătorilor să fie de 150 leĭ pînă la egalizarea lefeĭ lor cu a institutorilor din oraş;

5) Unificarea şcoaleĭ normale de institutorĭ, cu şcoala normală de învăţătorĭ.

Intrunirea pe care deputaţiĭ colegiuluĭ III-lea trebuia s'o ţină erĭ în sala comisiuneĭ bugetare a Camereĭ s'a amînat din cauză că D. Poni, care promisese a lua parte la această întrunire, n'a putut veni, fiind indispus.

Legea asupra învăţămîntuluĭ primar va veni în discuţia Camereĭ săptămîna viitoare.

D. Stoĭcescu, ministrul lucrărilor publice, a pus în vederea direcţieĭ generale a căilor ferate, ca pe viitor să nu se maĭ numească nicĭ un străin în funcţiunile aceleĭ instituţiunĭ.

In şedinţa de erĭ a Camereĭ s'a distribuit proiectul de lege pentru modificarea unor articole din legea pentru vînzarea bunurilor Statuluĭ, proiect votat deja de Senat.

Prin acest proiect, se suprimă loturile de cîte 10 şi 20 hectare, transformîndu-se în lotur de 5 hectare; iar dobînda se scade de la 5 la sută la 4 la sută, prelungindu-se termenul plăţeĭ de la 36 la 60 anĭ.

D. Păucescu a propus în secţiĭ două amendamente, unul în sensul ca loturile pentru regiunea muntoasă să se micşoreze făcîndu-se de 2 şi jum. hectare, şi altul ca din fie-care moşie destinată vînzăreĭ, imediat după îndestularea locuitorilor carĭ n'aŭ pămînt, să se complecteze de preferinţă pămîntul acelora carĭ n'aŭ 5 hectare.

Aceste amendamente însă aŭ fost respinse de comitetul delegaţilor.

Balul societăţeĭ „Carpaţiĭ", anunţat pentru Vinerĭ 23 Februarie, se va da în ziua de 2 Martie curent, în Sala Hugo.

In numărul de azĭ dăm la foiţa din pag. II „Saptămîna Literară".

Urmarea foiţeĭ *Mortul din trăsură* cititoriĭ o vor găsi astă-zĭ în pag. IV.

STIRI MARUNTE

* Lunĭ seara a avut loc în sala Hugo, serata dansantă dată de societatea studenţilor în farmacie în folosul societăţeĭ.

Serata a reuşit de minune graţie neobositeĭ activităţĭ a comitetuluĭ, care n'a cruţat nimic pentru a-ĭ asigura cel maĭ desăvîrşit succes.

*Societatea de medicină veterinară din Bucureştĭ va ţine Joĭ seara în localul Şcoaleĭ Veterinare o şedinţă extra-ordinară fiind la ordinea zileĭ maĭ multe comunicărĭ importante.

* In ziua de 1 Februarie, 1895 s'a constituit Societatea ştiinţifica literară „Ioan Eliade Rădulescu". Sînt primiţĭ în această societate tinerĭ romînĭ carĭ se vor bucura de certificatul a 4 clase liceale.

Scopul societăţeĭ este:

a) Ajutorarea membrilor,

b) Fondarea uneĭ bibliotecĭ,

c) Conferinţe şi dizertaţiunĭ.

Conferinţele vor începe la 4 Martie, a. c. şi se vor ţine în şcoala primară de băieţĭ No. 19, culoare de Negru, „Ioan Eliade Radulescu".

Comitetul se compune ast-fel:

Preşedinte: I. Mureanu; vice-preşedinţĭ: B. Dociulescu şi N. Israil; casier: Ioan Kitu; secretarĭ: P. Zlăteanu şi I. Mazarovski; bibliotecarĭ: D. Pretor şi D. Hristoderescu.

INTIMPLARI

Sinuciderea din str. Regală. —Astă-zĭ dimineaţă, pe la orele 6 şi jumătate, locuitoriĭ din strada Regală aŭ fost alarmaţĭ de o dramă petrecută la casa cu No. 17, unde locueşte D. V. A. Saillant.

Sinucisă

O fată anume Aneta Piticaş, de naţionalitate ungară, care se află de doĭ anĭ şi două lunĭ, în serviciul D-luĭ Saillant, în calitate de bonă la copiĭ, a fost găsită moartă.

Aneta Piticaş era în vrîstă numaĭ de 18 anĭ şi era de o frumuseţe şi inteligenţă deosebită.

După înseşĭ afirmările D-luĭ Saillant, dînsa numaĭ în cîte-va lunĭ a învăţat să vorbească bine limba franceză, maĭ ştiind încă limbele romînă, ungară şi germană.

Nefericita are o mamă, care locueşte în strada Frumoasă, şi care pînă la orele 10 cînd autorităţile şi reporteriĭ ziarelor se aflaŭ la locul drameĭ, dînsa încă n'avea cunoştinţa de nenorocirea întîmplată ficeĭ sale şi de durerea nemărginită ce o aştepta.

Descoperirea cadavruluĭ.

Astă-zĭ dimineaţă, o servitoare intrînd într'o magazie ca să ia lemne, rămase ca trăsnită în faţa spectacoluluĭ îngrozitor ce i se prezintă. Cadavrul nenorociteĭ fete zăcea spînzurat de o grindă.

Imediat s'a dat alarma, după care stăpîniĭ, locatariĭ şi veciniĭ alergară să vadă ce s'a întîmplat.

Cauzele sinucidereĭ.

Cauzele carĭ aŭ determinat pe această fată să-şĭ curme viaţa nu se cunosc încă în mod pozitiv. Pînă acuma nu s'a găsit nicĭ o scrisoare a nenociteĭ fete din care să se constate pricina care a determinat-o la acest act desperat.

Se presupune însă că o dragoste nenorocită a făcut-o să-şi curme viaţa, de oare-ce se ştie că întreţinea relaţiunĭ cu un fecior al D-luĭ Saillant. Autorităţile sosind la faţa loculuĭ aŭ început cercetările.

Mort în fîntînă. — Un oare-care Mihaĭ Iaşca din Tulcea scoborîndu-se într'un puţ de o adîncime de peste 60 de metri, ca să scoată o găleată, s'a prăbuşit zidurile peste dînsul, acoperindu'l în puţ.

Arsă.—Aseară o femeie anume Domnica Constantinescu, din strada Călăraşĭ No. 40, aprinzînd o lampă, din nebăgare de seamă i-aŭ luat foc haĭnile de pe dînsa, din care cauză a fost grav rănită.

Nenorocita a fost transportată la spitalul Colţea într'o stare desperată.

Călătoria D-luĭ Felix Faure

CANNES, 20 Februarie.— Preşedintele Republiceĭ a sosit în timpul dimineţeĭ şi a fost primit cu cea maĭ mare cordialitate.

Mariĭ ducĭ Michail şi de Meklemburg-Schwerin şi D. Gladstone, carĭ luaseră loc într'o tribună specială, aŭ salutat pe Preşedinte la trecerea sa.

S'aŭ făcut diferite manifestaţiunĭ pe tot parcursul cortegiuluĭ; mulţimea striga: Trăiască Felix Faure! trăiască Bourgeois! trăiască Senatul!

Preşedintele a primit pe D. Gladstone la Primărie şi s'a întreţinut în mod cordial cu dînsul timp de vre-o două-zecĭ de minute.

D. Felix Faure s'a îmbarcat după amiazĭ pentru Villefranche.

NISSA, 20 Februarie.—D. Faure a sosit erĭ după amiazĭ. A trecut în revistă trupele şi a vizitat spitalele. Peste tot a fost viŭ aclamat.

Douĭ tinerĭ carĭ aŭ fluierat, aŭ fost arestaţĭ în mijlocul aplauzelor mulţimeĭ.

Italieniĭ în Africa

ROMA, 20 Februarie. — *Opinione* desminte în mod categoric ştirea că Abisinieniĭ aŭ luat în stăpînire Adigrad, totuşĭ ziarul crede că această poziţie va trebui să fie deşertată.

Asmara este în stare să opue o rezistenţă formidabilă.

In urma ştirilor primite din Africa, Papa a amînat Te-Deum-ul ce trebuia să se celebreze azĭ cu ocazia aniversăreĭ încoronăreĭ sale.

Tribuna, *Fanfula* şi *Esercito* declară că atacul generaluluĭ Baratieri în contra Şoani or este inexplicabil.

Fanfula zice că cea maĭ mare parte a artilerieĭ trebuie să fi fost neîntrebuinţată saŭ aruncată în rîpe înainte de a fi fost părăsită.

Inamicul n'a urmărit trupele italiene.

Generalul Baldissera va sosi mîine la Massauah.

După *Fanfula* şi *Esercito*, clasa din 1872 va fi chemată sub drapele.

EDIŢIA III

Ultime Informaţiuni

Legea D-luĭ Palladi

Propaganda în contra legeĭ. — Grupul D-luĭ Fleva.—Ameninţările D-luĭ Sturdza.

Propaganda în contra legeĭ

O întinsă propagandă s'a început printre deputaţĭ în contra legeĭ pescăriilor, propagandă ce a îngrijat foarte mult guvernul şi cu deosebire pe D. Sturdza care ţine cu orĭ-ce preţ să o treacă prin Cameră absolut fără nicĭ o modificare.

Deja în secţiile în carĭ s'a discutat legea s'aŭ introdus însemnate modificărĭ, pe cari D. Palladi nu voieşte de loc a le accepta.

Putem spune cu siguranţa că şi celel'alte secţiunĭ dacă nu vor respinge legea, dar o vor modifica într'un mod simţitor.

Grupul D-luĭ Fleva

La întrunirea intimă ce s'a ţinut aseară la D. Fleva de către grupul D-sale, s'a discutat cu deamănuntul această lege şi găsind'o cu desăvîrşire proastă, s'a decis să fie combătută de către deputaţiĭ partizanĭ aĭ D-luĭ Fleva atît în secţiile prin carĭ legea n'a trecut pînă azĭ, cît şi în Cameră.

Ameninţările D-luĭ Sturdza

D. Sturdza, văzînd că nu e chip de a converti pe deputaţĭ, a început să ameninţe.

Ast-fel D-sa a declarat multor deputaţĭ bănuiţĭ ca potrivniciĭ legeĭ, ca în cazul cînd legea va cădea, atuncĭ întreg guvernul se va retrage, făcînd loc conservatorilor.

Cu prilejul acesta crede că va intimida pe deputaţĭ şi-ĭ va pune în poziţiune a vota legea numaĭ ca să nu piardă puterea.

Invăţătoriĭ din judeţul R.-Sărat aŭ protestat şi eĭ în contra proiectuluĭ de învăţămînt al D-luĭ Poni.

Prin memoriile pe carĭ le-aŭ adresat Camereĭ, eĭ arată în culorile cele maĭ viĭ starea deplorabilă a şcoalelor săteştĭ, lipsite de localurĭ sănătoase şi de materialul didactic trebuincios precum şi poziţiunea materială atît de mizerabilă a învăţătoruluĭ.

Aceste memoriĭ aŭ şi fost depuse pe biuroul Camereĭ de către simpaticul lor deputat C. C. Datculescu.

Reprezentanţiĭ Eforieĭ şcoalelor din Macedonia, D-niĭ Filip Apostolescu şi Dr. Christovici, aflaţĭ de cîte-va zile în Bucureştĭ, aŭ fost chemaţĭ astă-zĭ la orele 10 dimineaţa la prefectura poliţieĭ, unde li s'a notificat ca în 24 de ore să părăsească ţara, căcĭ la din contră vor fi expulzaţĭ.

D-niĭ Apostolescu şi Dr. Christovicĭ veniseră în Bucureştĭ ca să se plîngă guvernuluĭ romîn în potriva măsureĭ d'a se desfiinţa Eforiile din Macedonia şi a se da din noŭ toate şcolile macedonene pe mîna mişeluluĭ Mărgărit.

Regimul teroareĭ a început.

In chestia naţională vom face în curînd foarte grave destăinuirĭ. Se va vedea că D. Dimitrie Sturdza a săvîrşit o adevărată trădare naţională. D-sa a luat angajamente cu Unguriĭ ca să ţie în frîŭ pe Româniĭ de dincolo cu ocazia serbăreĭ Mileniuluĭ; pe de altă parte Unguriĭ s'aŭ obligat să susţie pe D. Sturdza la minister.

Mizerabilul şi trădătorul prim-ministru al Românieĭ a stăruit încă şi pe lângă membriĭ Comitetuluĭ Ligeĭ Culturale ca să înceteze orĭ-ce activitate. In adevăr Liga nu maĭ există de cât cu numele; de fapt ea este desfiinţată.

* * *

Peste câte-va zile se va lua iniţiativa pentru înfiinţarea uneĭ a doua Ligĭ Culturale.

Maĭ mulţĭ adevăraţĭ patrioţĭ văzând trădarea colectivistă şi modul mişelesc prin care mişcarea naţională e înăbuşită, s'aŭ hotărât să meargă inainte şi să vie în ajutorul luptătorilor de peste munţĭ.

La unul din ceaiurile parlamentare ale primuluĭ ministru, D-na Sturdza a spus de faţă cu maĭ mulţĭ: „Maĭ de grabă va sări tot ministerul în sus, de cât să iasă Palladi din minister!"

D. Palladi a căpătat asemenea protecţiunĭ de cînd cu legea pescărituluĭ.

De la 1 Aprilie flotila noastră se va organiza şi va fi împărţită în două divizii: Divizia Măreĭ Negre şi Divizia Dunăreĭ.

Divizia Măreĭ Negre va fi compusă din vasele *Elisabeta*, *Mircea*, *Griviţa*, *Sborul* şi *Năluca*; iar divizia Dunăreĭ din alte vase maĭ micĭ comandate de cîte un căpitan.

De mîine primăria Capitaleĭ va pune în consumaţie pîine fabricată la manutanţa oraşuluĭ de la Colentina.

Pîinea se va vinde cu 15 şi 20 banĭ şi va fi distribuită cu căruţe în toate pieţele şi prin mahalale iar maĭ mulţĭ agenţĭ aĭ primărieĭ vor fi însărcinaţĭ să însoţească carele cu pîine.

Numirĭ în magistratură

S'aŭ făcut următoarele numirĭ în magistratură:

D. Scarlat C. Moscu a fost numit judecător de pace la Andrieştĭ, jud. Gorj; Ion D. Iovan ajutor la judecătoria de pace No. 1 din Craiova; Ion D. Ripeanu ajutor la judecătoria de pace din Urlaţĭ, jud. Prahova; Elefterie Rădulescu ajutor la judecătoria din Voineştĭ, jud. Dîmboviţa; D. I. Gheorghiu, ajutor la judecătoria din Iveştĭ, jud. Tecuciŭ; Emil Caşolţeanu, ajutor la judecătoria Podul-Turculuĭ, şi Pandele Theodorescu, ajutor la judecătoria Scorţenĭ, jud. Bacăŭ.

Consiliul comunal al Capitaleĭ va fi convocat pe mîine în şedinţă extra-ordinară, sesiunea ordinară fiind închisă.

Ofiţeriĭ recrutorĭ aĭ judeţelor Ilfov, Fălciu şi Roman aŭ fost înlocuiţĭ ast-fel:

La Ilfov, D. colonel M. Capşa a fost înlocuit prin locot.-colonel P. Zlatianu;

La Fălciu, locot.-colonel Gh. Ionescu, prin maiorul I. Dimitriu; şi

La Roman, locot.-colonel D. Botianu prin locotenent-colonel Iulius Boerescu.

D. Th. T. Vasiliu, directorul prefectureĭ judeţuluĭ R. Sărat, a fost mutat în aceeaşĭ calitate la Mehedinţĭ, în locul D-luĭ Zlatian, destituit.

O reprezentaţiune admirabilă se va da Joĭ, 22 c., la *Circul Sidoli*, în beneficiul D-luĭ H. I. Langer, administratorul aceste instituţiunĭ de petrecerĭ.

Beneficientul a luptat mult ca Circul acesta,—care face în fie-care iarnă veselia doritorilor de petrecerĭ,—să fie la înălţimea la care se află.

Şi D. Langer a reuşit. De unde pînă aci reprezentaţiunile diferitelor întreprize artistice de acest soiŭ, ajunseseră un fel de plictiseală pentru public, astă-zĭ, graţie stăruinţeĭ administratoruluĭ săŭ, Circul D-luĭ Sidoli s'a ridicat la nivelul instituţiunilor artistice similare din marile centre europene. Aşa fiind, ne facem o plăcere să îndemnăm publicul a azista la reprezentaţia ce se dă la Circ Joĭ, 22 c.

Mîine, consiliul permanent de pe lîngă ministerul instrucţieĭ se va întruni pentru a decide în privinţa demisieĭ D-luĭ profesor Stelian, precum şi asupra cerereĭ D-luĭ Mîrzescu de a fi transferat la catedra de drept civil din Bucureştĭ.

Concertul Van Zandt

Concertul ce D-na Van Zandt avea să dea în ziua de 24 Februarie, a fost amînat.

Primul concert va fi Vinerĭ la 23 Februarie.

Persoanele ce aŭ reţinut locurĭ sînt rugate a retrage biletele pînă Vinerĭ 23 c., căcĭ după această dată se va dispune de toate locurile.

CULISE PARLAMENTARE

Una nostimă de tot, a omuluĭ cu capul strîmt zis şi Dimitrie Sturdza.

D. Dr. Antipa a publicat o broşură intitulată »Studiĭ asupra pescăriilor din Romînia« pe care a împărţit'o deputaţilor şi senatorilor. Acest studiŭ era precedat de o prefaţă care sfîrşea prin o serie de laude la adresa D-luĭ Carp, »primul ministru de domeniĭ care a cugetat la această importantă chestie«.

Cînd a citit D. Dimitrie Sturdza aceste rîndurĭ, a sărit în sus. Omul mic şi veninos n'a maĭ putut răbda şi a dat poruncă ca toate broşurile din Cameră să fie adunate, a pus »să se rupă prefaţa de la toate exemplarele şi apoĭ le-a înapoiat«.

Prin Cameră era o goană dintre cele maĭ nostime între uşierĭ şi deputaţiĭ carĭ nu voiaŭ ca broşurile lor să fie mutilate.

Mitiţă Scuza a fost poreclit o dată Roade-ruble, iar acuma a ajuns Roade-broşure.

Şi acest om ridicol e primul-ministru al Romînieĭ.

Argus

ULTIME TELEGRAME

CONSTANTINOPOL, 20 Februarie. — Se desminte în mod formal în cercurile competinte ştirea privitoare la o poziţiune specială pentru reprezentanţiĭ bondholderilor străinĭ în administraţia datorieĭ publice otomane.

Misiunea care va azista la încoronarea de la Moscova, se va compune din fostul ambasador la Paris Zia-Paşa şi din cincĭ demnitarĭ.

Convenţiunea consulară serba-turcească s'a ratificat.

PARLAMENTUL

De la Cameră

Urmarea şedinţeĭ de la 20 Februarie 1896

D-sa se apără de acuzările ce 'ĭ s'aŭ adus şi luĭ şi partiduluĭ ţărănesc în şedinţa de erĭ a Camereĭ de către D. Delavrancea.

D. Delavrancea răspunde spre adînca satisfacţie a D-lor miniştri Palladi, Stolojan şi Sturdza, carĭ subliniează fie-care frază a advocatuluĭ Oculteĭ, cu zîmbete mulţămitoare.

*

D. Politimos îşĭ dezvoltă interpelarea relativă la funcţionariĭ străinĭ de la căile ferate. Cere înlocuirea lor prin romînĭ absolvenţĭ aĭ gimnaziilor şi liceelor.

D. Stoĭcescu îĭ răspunde cît se poate de slab făcînd cestiune ministerială. D-sa a declarat că dacă se va admite propunerea d-luĭ Politimos d'a se numi o comisiune ca să constate cîţĭ streinĭ sunt la căile ferate, pleacă de pe banca ministerială.

Fireşte s'a închis diccuţia pur şi simplu, cu toate că d. Politimos s'a declarat nemulţumit de răspunsul ministruluĭ.

Şedinţa de la 21 Februarie, 1896

D. Gogu Cantacuzino, ministru de finanţe depune proiectul de buget al statuluĭ pe anul 1896—1897.

D. G. Scorţescu depune un proiect de lege din iniţiativă parlamentară, iscălit de 40 deputaţĭ, pentru înfiinţarea de docurĭ şi antrepozite la Iaşĭ.

De la Senat

Şedinţa de la 20 Februarie 1896

In şedinţa de azĭ, D. P. Poni, ministrul de instrucţiune publică, a depus pe biuroul Senatuluĭ proiectul de lege relativ la construcţiile şcolare iar colonelul Obedeanu, anunţă o interpelare ministruluĭ de justiţie relativ la creearea uneĭ comisiunĭ legislative permanente (consiliu de stat).

Şedinţa de la 21 Februarie 1896

Se ocupă cu discuţia asupra legeĭ pentru desfiinţarea taxeĭ de 4 leĭ pe an, prevăzută prin art. 41 al legeĭ din 29 Maiŭ 1893 asupra cleruluĭ mirean şi seminariilor.

*

Mitropolitul Moldoveĭ mulţumeşte guvernuluĭ pentru că a venit cu acest proiect de lege, care salvează cinstea preoţilor.

*

Vorbesc apoĭ D-niĭ Exarchu şi N. Ionescu şi se trece apoĭ la votarea de indigenate şi de recunoaşterĭ.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

63

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

XXIX.

Curiozitatea luĭ Calton e satisfacută.

— Madge! miss Frettby! bolborosi.

— Este foarte bolnavă. Are un atac de frigurĭ cerebrale. Nu pot răspunde de consecinţe, zise doctorul.

Brian se trînti pe o canapea, privind pe doctor cu nişte ochĭ marĭ. Madge grav bolnavă! Poate aproape să moară!... Ah! dacă moare! O inimă care l'a mîngîiet în nenorocire.

— Curaj, prietene, nu te lăsa prada dureref, îĭ zise Chinston, lovindu-l uşor pe umăr. Atît cît va exista viaţa va exista şi speranţa. Eŭ voiŭ face tot ce-mĭ va sta prin putinţă spre a o scăpa.

— Din ce cauză a murit Frettby! întrebă avocatul.

— Ruptura unuĭ anevrizm. Suferea de inimă, acum două săptămînĭ observasem asta. Se pare că se plimba adormit şi intrînd în salon a speriat pe Miss Frettby. Ea dete un ţipăt şi pierdu cunoştinţa. Căzînd, probabil l-a atins. Frettby deşteptîndu-se repede, consecinţa naturală veni: căzu mort.

XXX

Preţul tăcereĭ

Cine a speriat pe miss Frettby? întrebă Brian.

— Cred că somnambulizmul tatăluĭ eĭ.

—Apoĭ senzaţia ce a avut văzîndu-l murind, explică frigurile celebrale de carĭ sufere acum.

— Madge Frettby nu este femeĭa carĭ să ţipe văzînd un somnambul, căcĭ ştie destul de bine carĭ sînt consecinţele deşteptăreĭ lor, zise Calton cu un ton hotărîtor; trebue să fie altă cauză.

— Această fată vă va spune totul, zise Chinston făcînd un pas spre Sal care tocmaĭ intra. Ea era de faţă. Şi de atuncĭ a condus aci totul, cu multă pricepere. Trebue să plec, zise el strîngînd mîna luĭ Calton şi luĭ Fitzgerald.

După plecarea doctoruluĭ, Calton se întoarse repede spre Sal Rawlins.

— Poţi să ne spuĭ cine a speriat pe miss Frettby?

— Da, Domnule, pot. Eram în salon cînd D. Frettby a murit. Dar, am face maĭ bine dacă ne-am urca în odaia luĭ.

— De ce? întrebă Calton mirat.

— Pentru că nimenĭ afară de D-voastră nu trebue să ştie ceea-ce voiŭ spune, zise ea după ce intrară şi închise bine uşa.

— Incă un mister! murmură Calton către Brian.

— D. Frettby, continuă Sal, s'a culcat erĭ seară pe la orele opt. Miss Madge şi eŭ vorbĭam în salon cînd intră el. Mergea adormit şi ţinea în mînă nişte hîrtiĭ.

Calton şi Brian tresăriră.

— Traversă salonul şi puse o hîrtie pe masa unde era lampa. Madge se apropie să vadă ce e acolo. Incercam s'o trag, dar era prea tîziŭ. Ea dete un strigăt şi căzu leşinată pe parchet. Căzînd, lovi pe tatăl eĭ, care se deşteptă şi apoĭ imediat muri.

— Hîrtiile! întrebă Calton.

Sal, fără să răspundă, le scoate din buzunar şi i-le dă. Brian se aplecă spre Calton pe cînd acesta deschidea cu atenţie plicul. Amîndoĭ exclamară cu groază, văzînd actul de căsătorie al Rosanneĭ Moore pe care îl ştiaŭ încredinţat de ea însăşĭ luĭ White. Bănuielile lor, acum se adevereaŭ! Brian întoarse capul ne maĭ voind să întîlnească privirile luĭ Calton. Acesta gînditor, închise plicul şi-l băgă în buzunar.

— Ştiĭ ce conţin hîrtiile astea? întrebă Calton pe Sal, privind-o cu nişte ochĭ pătrunzătorĭ.

— Da.— Este actul de căsătorie al Rosanneĭ Moore cu Mark Frettby şi... ezită.

— Şi... zise Brian cu o voce răguşită.

— Şi... eraŭ hîrtiile pe carĭ Rosanna Moore le încredinţase luĭ Whyte.

— Eĭ, şi?

Sal tăcu un moment, apoĭ ridicînd capul revoltată:

— Credeţĭ că voiŭ fi nerecunoscătoare? zise ea indignată—înţeleg că ştiţĭ totul dar D-zeŭ să mă ferească de voiŭ scoate vr'un cuvînt. Voiŭ tăcea ca un mormînt.

— Mulţumesc—zise într'un mod solemn Brian luîndu-ĭ mîna. O iubeştĭ prea mult pe Madge, o! sînt convins, pentru a divulga acest teribil secret.

— Ah! voiŭ fi demnă, continuă Sal cu un aier despreţuitor; după ce m'a ridicat din noroiŭ să mă resvrătesc... eŭ, sărmana fată, fără prietenĭ, fără părinţĭ, acum cînd a murit şi mama mare.

Calton ridică repede ochiĭ.

Era sigur acum. Sal nu ştia că Rosanna Moore era mama eĭ. Atît maĭ bine. Are să-ĭ spue ceva, dar nu tot. Ar fi o nebunie să se apuce acum să-ĭ reveleze şirul întîmplărilor.

— Acum mă duc lîngă Miss Madge, zise ea înaintînd spre uşă. Are delir. Ar putea spune ceva. Voiŭ veghĭea la capul eĭ tot timpul. N'am să maĭ las pe nimenĭ să se apropie.

— Bunătatea luĭ Miss Frettby pentru această fată dă deja roade. Recunoştinţa este cea maĭ rară dintre calităţĭ, maĭ rară chiar şi de cît modestia.

Fitzgerald nu răspunse. Gîndĭa la adorata luĭ, pe care moartea o ameninţa.

— Eĭ bine!... zise avocatul.

— O, ĭertaţi-mă, zise Brian întorcîndu-se. Cred că ar trebui să citim testamentul şi să luăm dispoziţiile necesare.

— Da. Eŭ sunt unul dintre executoriĭ testamentarĭ.

— Şi ceĭ-l'alţĭ?

— D-voastră şi Chinston. Putem dar să examinăm hîrtiile, ca să vedem dacă totul este în regulă.

—Foarte bine, s'o facem, răspunse Brian care era aşa de departe cu gîndul. Se apropiase de fereastră şi privĭa trist în grădină, pe cînd gîndurile îĭ rătăceaŭ departe cînd o exclamaţie a luĭ Calton, îl făcu să se întoarcă repede.

Avocatul avea în mînă o mulţime de hîrtiĭ pe carĭ le scosese dintr'o cutie a biurouluĭ.

— Iată Fitzgerald — zise el foarte turburat, iată mărturisirea luĭ Frettby.

Brian înaintă repede. In fine misterul mortuluĭ din trăsură era dat la lumină. Aceste hîrtiĭ conţineaŭ povestirea crimeĭ cu toate amănuntele eĭ şi explica cum şi de ce a comis-o.

— Vom citi mărturisirea fără îndoială, zise el oare-cum ezitînd şi cu speranţa că din potrivă Calton va propune distrugerea lor.

— Da, trebue ca executatoriĭ testamentarĭ s'o cunoască şi apoĭ o putem rupe numaĭ de cît.

— Va fi cel maĭ bun lucru pe care îl vom putea face — răspunse Brian. Frettby a murit; legea n'are niciĭ un drept de a se amesteca în această intimă afacere. Noĭ trebue să evităm cu desăvîrşire scandalul public. Insă ce crezĭ, Chinston, oare nu va zice ceva?

Va urma.

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naţionale